

Tobaksrygning er langt fra den eneste årsag til kræft. Fx kan visse former for dampe og kemikalier i industrien give en forøget kræftrisiko, og udstødning fra fx dieselbusser og -lastbiler forøger risikoen for hjerte-karsygdomme og lungelidelser. Det skal der, og det bliver der også, sættes ind overfor.

Rygningsmedfører imidlertid langt større sygdomsrisiko end nogle former for forurening. Derfor er der behov for en forstærket indsats på dette område. Med Folkesundhedsprogrammet har regeringen valgt at fokusere på områder, hvor der er behov for en forstærket forebyggende indsats. På andre områder - særligt det ydre miljø, det boligsociale arbejde og fødevarerikkerhed - foreligger allerede planer og programmer, som gennemføres og videreudvikles parallelt med programmets mål og som udgør en integreret del af den samlede indsats for folkesundheden.

INITIATIVER FOR DE KOMMENDE ÅR

Folkesundhedsprogrammets mål skal være grundlaget for de kommende ti års prioriteringer inden for sygdomsforebyggelse og sundhedsfremme. Programmets initiativer skal i de følgende år løbende sættes i værk. Her præsenteres regeringens første initiativer for de næste års arbejde for at forbedre folkesundheden.

Mere social lighed i sundhed

Regeringen vil forstærke indsatsen mod den sociale ulighed i sundhed og - mere generelt - forbedre sundheden for svage og udsatte danskere.

Kvalificering af forebyggelsen

At forebygge social ulighed i sundhed stiller særlige krav til forebyggelsesmetoderne. Derfor skal medarbejdere i social- og sundhedssektoren, som dagligt er i kontakt med borgere, kvalificeres til at yde en tidlig indsats over for sociale og sundhedsmæssige problemer, og det lokale arbejde med at udvikle og udbrede effektive forebyggelsesmetoder skal styrkes. Endvidere vil regeringen iværksætte forskning og undersøgelser for at belyse den sociale ulighed i sundhed, som det fx allerede er sket i forbindelse med regeringens udvalg om social arv.

Samarbejde mellem social- og sundhedssektoren

Regeringen vil fremme et bedre samarbejde om fælles løsninger mellem social- og sundhedssektoren. Der skal med andre ord komme mere sundhed ud af den sociale sektors arbejde og komme mere social lighed ud af sundhedsvæsenets arbejde. Sundhedsministeriet og Socialministeriet iværksætter en række lokale metodeudviklingsprojekter for at sikre en mere effektiv og sammenhængende social- og sundhedsindsats.

Børn og gravide

Regeringen vil i de kommende år sætte fokus på børn og gravide med særlige behov. Det skal tilstræbes, at børn - trods individuelle vanskeligheder - opnår samme muligheder for personlig udvikling, udfoldelse og sundhed som andre børn. I den forbindelse vil Sundhedsministeriet bl.a. udarbejde et idékatalog til amter og kommuner med forslag til hjælp til familier, hvor den ene eller begge forældre på grund af misbrug, psykisk sygdom eller udviklingshæmning har svært ved at tilgodese barnets behov. Kataloget vil også omfatte hjælpemuligheder over for belastede gravide. Med henblik på at styrke kvaliteten i kommunernes arbejde med børn i misbrugsfamilier iværksætter Socialministeriet i samarbejde med Sundhedsministeriet i begyndelsen af år 2000 en række modelprojekter. Desuden vil Socialministeriet, Sundhedsministeriet og Undervisningsministeriet revidere den nuværende vejledning om hjælp til børn og unge gennem dialog og samarbejde med forældrene. Herudover skal rådgivnings- og vejledningsindsatsen over for helt unge gravide mødre eller familier styrkes. Sundhedsministeriet vil endvidere sætte særlig fokus på gravide rygere og gravide misbrugere.

Alkoholmisbrug blandt svage grupper

Regeringen vil tillige prioritere indsatsen over for svage grupper med alkoholproblemer højt i de følgende år. En sammenhængende indsats er vigtig for at forebygge at større sociale og sundhedsmæssige problemer udvikler sig, og der er behov for at følge og bakke op om den samlede kommunale indsats. Derfor skal bl.a. de ansatte i den sociale sektor uddannes med henblik på tidlig intervention over for alkoholstorforbrugere. Desuden planlægger Socialministeriet i efteråret 1999 at udsende en vejledning om den sociale og sundhedsmæssige indsats på alko-